

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје
**ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ
И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО**

Објектно ориентирано програмирање

Аудиториски вежби 10

Содржина

1. Статички членови и исклучоци.....	1
1.1. Задача	1
1.2. Задача	4
1.3. Задача	7
2. Изворен код од примери и задачи	12

1. Статички членови и исклучоци

1.1. Задача

Секое плаќање преку картичка има некои подобности. Имено државата сакајќи да го поттикне користењето на картичките, нуди поволни услови за плаќање.

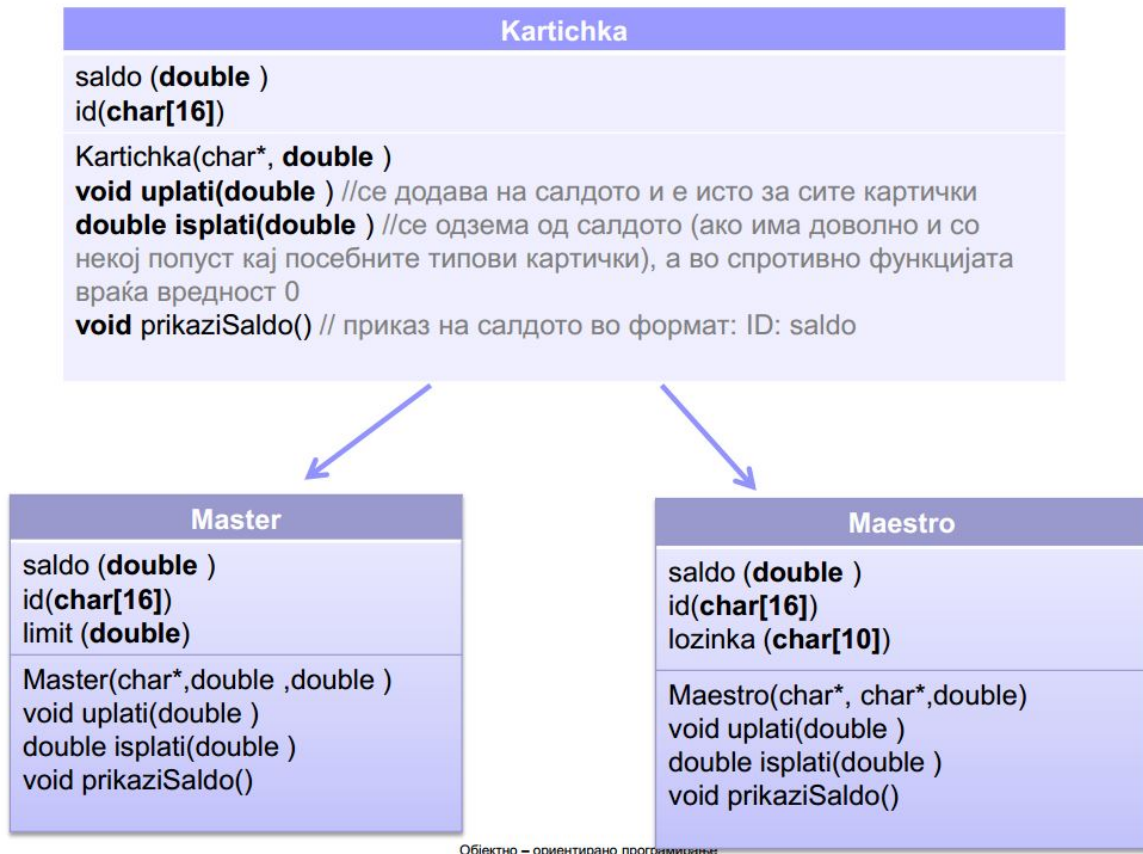
Да се моделира основна класа *Kartichka* како и класи *Master* и *Maestro* кои ја наследуваат. Една картичка е опишана со својот идентификациски број, како и со салдото на сметката која ја претставува.

При плаќање со маестро картичка, секоја сума се плаќа со попуст од 5% за СИТЕ корисници на маестро картичка. Овој процент е фиксен и не смее да се менува!

При плаќање со мастер картичка, ако лимитот на картичката е над 6000 денари тогаш попустот е 10%, наместо стандардните 3% за картички со лимит под 6000 денари.

Попустот од 10% е ист за сите корисници, но тој може да биде променет од страна на Народна Банка.

Во продолжение е даден шематски приказ на изгледот на класите!

Објектно – ориентирано програмирање

Решение oop_av101.cpp

```

#include<iostream>
#include<cstring>
using namespace std;

class Kartichka
{
private:
    char id[16];
    double saldo;

public:
    Kartichka(char* id = "", double saldo = 0)
    {
        this->saldo = saldo;
        strcpy(this->id, id);
    }
    void prikaziSaldo()
    {
        cout << id << ": " << saldo << endl;
    }
    void uplati(double suma)
    {
        this->saldo += suma;
    }
    virtual double isplati(double suma)
    {
        if (this->saldo > suma){
            this->saldo -= suma;
            return suma;
        }
        else return 0;
    }

protected:
    virtual double isplati(double suma, double limit)
    {
        if (this->saldo + limit > suma){

```

```

        this->saldo -= suma;
        return suma;
    }
    else return 0;
}
};

class Maestro : public Kartichka{
private:
    char lozinka[10];
    const static double popust; //static clen na klasa

public:
    Maestro(char* lozinka = "", char* id = "", double saldo = 0) :Kartichka(id, saldo) {
        strcpy(this->lozinka, lozinka);
    }

    static double getPopust() { //static funkcija koja raboti so static clen
        return popust;
    }

    double isplati(double cena)
    {
        double suma = cena*(1 - popust); // non-static funkcii moze da gi koristat
        // static podatocnite elementi
        return Kartichka::isplati(suma);
    }
};
const double Maestro::popust = 0.05; // inicijaliziranje na static clen

class Master : public Kartichka{
private:
    double limit;
    const static double popust1; // fiksen popust
    static double popust2;      // popust koj sto moze da se promeni

public:
    Master(double limit = 0, char* id = "", double saldo = 0) :Kartichka(id, saldo) {
        this->limit = limit;
    }
    static double getPopust1(){
        return popust1;
    }
    static double getPopust2() {
        return popust2;
    }
    static void setPopust2(double popust2) {
        Master::popust2 = popust2;
    }
    /* ne smeeme da go napravime ova:
    static void setPopust1 (double popust1) {
        Master::popust1 = popust1;
    }
    //poradi toa sto stanuva zbor za konstanta
    */
    double isplati(double cena)
    {
        if (this->limit<6000){
            double suma = cena*(1 - popust1);
            return Kartichka::isplati(suma, limit);
        }
        else
        {
            double suma = cena*(1 - popust2);
            return Kartichka::isplati(suma, limit);
        }
    }
};
const double Master::popust1 = 0.03; //pri inicijalizacija ne se pisuva klucniot zbor
static
double Master::popust2 = 0.1;

```

1.2. Задача

Да се креира класа `Kasa` која што треба да ја претставува касата на една продавница во која муштериите можат да плаќаат во готово или со картичка. За секоја каса (`Kasa`) се водат две суми за дневното работење. Едната е вредноста на средствата добиени од готовина, а другата е сумата на средствата од картички. Исто така, секој објект од класата се креира во различен ден, па затоа за секој објект се чува и денот, месецот и годината кога касата е отворена.

Во класата `Kasa` има функција `kasaPrimi()` со која ќе се овозможи примање на парични средства на сметката на продавницата. За плаќањето во готовина да се креира една функција со потпис `kasaPrimi(double)` со која на сумата во касата се додава цената на сметката.

За плаќањето со картичка да се направи функција со потпис `kasaPrimi(double , Kartichka)` која како аргумент покрај вредноста на сметката има и референца кон самата картичка (мастер или маестро). Имено со повик на оваа функција потребно е да се ажурираат податоците и во касата и во картичката со која се плаќа некоја сметка.

Во класата да се дефинира и функција `prikaziKasa()` со која ќе се прикажат информациите – заедно со вкупната дневна добивка кои се значајни за една каса.

Решение oop_av102.cpp

```
#include<iostream>
#include<cstring>
using namespace std;

class Kartichka
{
private:
    char id[16];
    double saldo;

public:
    Kartichka(char* id = "", double saldo = 0)
    {
        this->saldo = saldo;
        strcpy(this->id, id);
    }
    void prikaziSaldo()
    {
        cout << id << ": " << saldo << endl;
    }
    void uplati(double suma)
    {
        this->saldo += suma;
    }
}
```

```

virtual double isplati(double suma)
{
    if (this->saldo > suma){
        this->saldo -= suma;
        return suma;
    }
    else return 0;
}

protected:
virtual double isplati(double suma, double limit)
{
    if (this->saldo + limit > suma){
        this->saldo -= suma;
        return suma;
    }
    else return 0;
}
};

class Maestro : public Kartichka{
private:
    char lozinka[10];
    const static double popust; //static clen na klasa

public:
    Maestro(char* lozinka = "", char* id = "", double saldo = 0) :Kartichka(id, saldo) {
        strcpy(this->lozinka, lozinka);
    }

    static double getPopust() { //static funkcija koja raboti so static clen
        return popust;
    }

    double isplati(double cena)
    {
        double suma = cena*(1 - popust); // non-static funkcii moze da gi koristat
        return Kartichka::isplati(suma); // static podatocnite elementi
    }
};
const double Maestro::popust = 0.05; // inicijaliziranje na static clen

class Master : public Kartichka{
private:
    double limit;
    const static double popust1; // fiksen popust
    static double popust2; // popust koj sto moze da se promeni

public:
    Master(double limit = 0, char* id = "", double saldo = 0) :Kartichka(id, saldo) {
        this->limit = limit;
    }
    static double getPopust1(){
        return popust1;
    }
    static double getPopust2() {
        return popust2;
    }
    static void setPopust2(double popust2) {
        Master::popust2 = popust2;
    }
    /* ne smeeme da go napravime ova:
    static void setPopust1 (double popust1) {
        Master::popust1 = popust1;
    }
    */
    //poradi toa sto stanuva zbor za konstanta
    double isplati(double cena)
    {
        if (this->limit<6000){
            double suma = cena*(1 - popust1);
            return Kartichka::isplati(suma, limit);
        }
        else
        {

```

```

        double suma = cena*(1 - popust2);
        return Kartichka::isplati(suma, limit);
    }
}

};
const double Master::popust1 = 0.03; //pri inicijalizacija ne se pisuva klucniot zbor
static
double Master::popust2 = 0.1;

class Kasa {
private:
    double sumaVoKasa;
    double sumaOdKartichka;
    int den, mesec, godina;

public:

    Kasa(double sumaVoKasa, int den, int mesec, int godina) {
        this->sumaVoKasa = sumaVoKasa;
        this->sumaOdKartichka = 0;
        this->den = den;
        this->mesec = mesec;
        this->godina = godina;
    }
    void kasaPrimi(double smetka){
        this->sumaVoKasa += smetka;
    }
    void kasaPrimi(double smetka, Kartichka &k){
        this->sumaOdKartichka += k.isplati(smetka);
    }
    void prikaziKasa(){

        cout << "Den: \t" << den << endl;
        cout << "Mesec: \t" << mesec << endl;
        cout << "Godina: " << godina << endl;
        cout << "Prihod-vkupno: " << this->vratiPrihod() << endl;
        cout << endl;
    }

    double vratiPrihod(){
        return this->sumaOdKartichka + this->sumaVoKasa;
    }
};

int main(){
    Kasa deneshna(10000, 22, 4, 2014);
    Kartichka *k;
    deneshna.prikaziKasa();

    cout << "Primam vo gotovo!" << endl;
    deneshna.kasaPrimi(5000);
    deneshna.prikaziKasa();

    k = new Master(10000.00, "1234567890123456", 54000.00);
    cout << "Primam so kartichka!" << endl;
    deneshna.kasaPrimi(10000.00, *k);
    deneshna.prikaziKasa();

    k = new Maestro("lozinka", "1234567890123456", 54000.00);
    cout << "Primam so kartichka!" << endl;
    deneshna.kasaPrimi(10000, *k);
    deneshna.prikaziKasa();

    Master::setPopust2(0.07);
    k = new Master(10000, "4567891234567890", 3000);
    cout << "Primam so kartichka!" << endl;
    deneshna.kasaPrimi(10000, *k);
    deneshna.prikaziKasa();
    return 0;
}

```


Излез од програмата е:

```
Den: 22
Mesec: 4
Godina: 2014
Prihod-vkupno: 10000
```

```
Primam vo gotovo!
Den: 22
Mesec: 4
Godina: 2014
Prihod-vkupno: 15000
```

```
Primam so kartichka!
Den: 22
Mesec: 4
Godina: 2014
Prihod-vkupno: 24000
```

```
Primam so kartichka!
Den: 22
Mesec: 4
Godina: 2014
Prihod-vkupno: 33500
```

```
Primam so kartichka!
Den: 22
Mesec: 4
Godina: 2014
Prihod-vkupno: 42800
```

1.3. Задача

Дел од производите во една продавница по новата политика на продавницата мора да имаат одреден попуст. За таа цел во системот на продавницата потребно е да се моделира апстрактната класа `Discount`. Оваа класа како податок ги има курсевите на евра и долари во денари и методите кои мора секоја класа што ќе наследи од неа да ги имплементира:

- `float discount_price();`
- `float price();`
- `void print_rule();`

За секој производ треба да се чуваат информации за името и цената на производот. Со ова треба да се моделира класата `Product`. Во неа покрај конструкторите треба да се имплементираат сите потребни методи.

Производите се поделени на неколку типови: `FoodProduct`, `Drinks` и `Cosmetics`.

Според новата политика на продавницата храната нема попуст. Пијалоците и тоа алкохолните поскапи од 20 евра имаат попуст 5%, а неалкохолните од

брендот Соса-Кола имаат попуст од 10%. Сите козметички производи поскапи од 5 евра имаат попуст 12%, а оние поскапи од 20 долари имаат попуст 14%.

Да се пресмета вкупната цена на сите производи заедно со попустот.

Исто така да се креира функција `changePrice(float)` во класата `Product` која што ќе нуди можност за промена на постоечката цена на производот. Ако се направи обид да се внесе негативна вредност за цената да се фрли исклучок (објект од класата `NegativeValueException`). Фатете го исклучокот во главната функција каде што ќе ги излистате сите производи од тип `Cosmetics` и ќе им ја промените цената.

Решение oop_av103.cpp

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

//klasa za iskluchokot
class NegativeValueException{
private:
    char text[50];
public:
    NegativeValueException(char *text)
    {
        strcpy(this->text, text);
    }
    void print() { cout << text; }
};

class Discount {
public:
    static float euro;
    static float dollar;
    virtual float discount_price() = 0;
    virtual float price() = 0;
    virtual void print_rule() = 0;
};

float Discount::euro = 61.7;
float Discount::dollar = 44.5;

class Product {
protected:
    char name[100];
    float price;
public:
    Product(const char *name = "", const float price = 0) {
        strcpy(this->name, name);
        this->price = price;
    }
    float getPrice() {
        return price;
    }
    void print() {
        cout << "Product{ name=" << name << ", price=" << price << "}" << endl;
    }
    void changePrice(float price){
        if (price < 0) throw NegativeValueException("Vnesena e negativna vrednost za
cena!\n");
        this->price = price;
    }
};
```

```

class Cosmetics : public Product, public Discount {
private:
    int weight;
public:
    Cosmetics(const char *name = "", const float price = 0,
              const int weight = 0) :Product(name, price){
        this->weight = weight;
    }
    float discount_price() {
        if (getPrice() / Discount::dollar > 20)
            return 0.86 * getPrice();
        if (getPrice() / Discount::euro > 5)
            return 0.88 * getPrice();
        return getPrice();
    }
    float price() {
        return getPrice();
    }
    void print_rule(){
        cout << "Site kozmeticki proizvodi poskapi od 5 evra imaat popust od 12%, dodeka
pak onie koj se poskapi od 20 dolari imaat popust 14%" << endl;
    }
};

class FoodProduct : public Product, public Discount{
private:
    float callories;
public:
    FoodProduct(const char *name = "", const float price = 0,
               const float callories = 0) : Product(name, price) {
        this->callories = callories;
    }

    float discount_price() {
        return getPrice();
    }

    float price() {
        return getPrice();
    }

    void print_rule(){
        cout << "Nema popust za proizvodite od tip na hrana" << endl;
    }
};

class Drinks : public Product, public Discount {
private:
    char brand[100];
    bool alcoholic;
public:
    Drinks(const char *name = "", const float price = 0,
           const char *brand = "", const bool alcoholic = false) : Product(name, price) {
        strcpy(this->brand, brand);
        this->alcoholic = alcoholic;
    }
    float discount_price() {
        if (this->alcoholic && (getPrice() / Discount::euro > 20))
            return 0.95 * getPrice();
        if (!this->alcoholic && (strcmp(this->brand, "Coca-Cola") == 0))
            return 0.90 * getPrice();
        return getPrice();
    }
    float price() { return getPrice(); }
    void print_rule(){
        cout << "Site alkoholni pijaloci poskapi od 20 evra imaat popust od 5 % , dodeka
pak nealkoholnite od brendot Coca - Cola imaat popust od 10 % "<<endl;
    }
};

float total_discount(Discount **d, int n) {
    float discount = 0;
    for (int i = 0; i < n; ++i) {
        discount += d[i]->discount_price();
        cout << "Prvicna cena: " << d[i]->price() << endl;
        cout << "So popust: " << d[i]->discount_price() << endl;
    }
}

```

```

        d[i]->print_rule();
    }
    return discount;
}

int main() {
    int n = 0;
    float newPrice;
    Discount **d = new Discount*[10];
    d[n++] = new FoodProduct("leb", 30);
    d[n++] = new Drinks("viski", 1350, "Jack Daniel's", true);
    d[n++] = new FoodProduct("sirenje", 390, 105);
    d[n++] = new Drinks("votka", 850, "Finlandia", true);
    d[n++] = new Cosmetics("krema", 720, 100);
    d[n++] = new Drinks("sok", 50, "Coca-Cola", false);
    d[n++] = new Cosmetics("parfem", 3500, 50);

    cout << "Vкупnata cena na site proizvodi e: " << total_discount(d, n) << endl;

    //se menuva cenata na site kozmeticki proizvodi
    cout << "Promena na cenata na kozmetickite proizvodi " << endl;
    for (int i = 0; i < n; ++i) {
        Cosmetics* c = dynamic_cast<Cosmetics*>(d[i]);
        if (c != 0){
            c->print();
            cin >> newPrice;
            try{
                c->changePrice(newPrice);
            }
            catch (NegativeValueException i){
                i.print();
            }
        }
    }

    for (int i = 0; i < n; ++i) {
        delete d[i];
    }
    delete[] d;

    return 0;
}

```

Излез од програмата е:

```
Prvicna cena: 30
So popust: 30
Nema popust za proizvodite od tip na hrana
Prvicna cena: 1350
So popust: 1282.5
Site alkoholni pijaloci poskapi od 20 evra imaat popust od 5 % , dodeka pak neal
koholnite od brendot Coca - Cola imaat popust od 10 %
Prvicna cena: 390
So popust: 390
Nema popust za proizvodite od tip na hrana
Prvicna cena: 850
So popust: 850
Site alkoholni pijaloci poskapi od 20 evra imaat popust od 5 % , dodeka pak neal
koholnite od brendot Coca - Cola imaat popust od 10 %
Prvicna cena: 720
So popust: 633.6
Site kozmeticki proizvodi poskapi od 5 evra imaat popust od 12%, dodeka pak onie
koi se poskapi od 20 dolari imaat popust 14%
Prvicna cena: 50
So popust: 45
Site alkoholni pijaloci poskapi od 20 evra imaat popust od 5 % , dodeka pak neal
koholnite od brendot Coca - Cola imaat popust od 10 %
Prvicna cena: 3500
So popust: 3010
Site kozmeticki proizvodi poskapi od 5 evra imaat popust od 12%, dodeka pak onie
koi se poskapi od 20 dolari imaat popust 14%
Vкупnata cena na site proizvodi e: 6241.1
Promena na cenata na kozmetickite proizvodi
Product{ name=krema, price=720}
750
Product{ name=parfem, price=3500}
-3600
Vnesena e negativna vrednost za cena!
```

2. Изворен код од примери и задачи

<https://github.com/finki-mk/OOP/>

Source code ZIP